MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

MAGISTRAT DR.
NATASHA GALEA SCIBERRAS

Seduta tas-27 ta' Novembru, 2013

Numru. 675/1996

Il-Pulizija

vs

Andrew Ellul Sullivan
Joseph Ellul Sullivan

Il-Qorti,

Wara li rat l-imputazzjonijet migjuba fil-konfront tal-imputati:

Andrew Ellul Sullivan ta’ 46 sena, bin Anthony u Julia nee` Saliba, joqghod Villa Tranquillita, Triq il-Porzjunkola, Naxxar, detentur tal-karta tal-identita` bin-numru 866450(M) u

Joseph Ellul Sullivan ta’ 43 sena, bin Anthony u Julia nee` Saliba, joqghod 20, Gnien San Pawl, l/o Gharghur, Malta, detentur tal-karta tal-identita` bin-numru 765653(M)

Akkuzati talli f’dawn il-Gzejjer matul dawn l-ahhar xhur, bhala Diretturi tal-kumpanija Aquatess Ltd., importaw, immanifatturaw jew bieghu xorb mhux alkoholiku ghall-uzu u l-pussess lokali meta dak ix-xorb ma kienx ibbottiljat fi, jew imferra’ minn, kontenitur tal-hgieg li jista’ jerga’ jimtela’ bi ksur tal-A.L. 183/1994;
Akkuzati wkoll talli f’dawn il-Gzejjer matul dawn l-ahhar xhur bhala persuni fil-kummerc jew fin-negozju, applikaw deskrizzjoni kummercjali falza ghal xi oggetti jew ipprovdew jew offrew li jipprovdu xi oggetti li ghalihom hija applikata deskrizzjoni kummercjali falza bi ksur tal-Artikolu 3 tal-Kap. 313 tal-Ligijiet ta’ Malta.

Rat l-atti kollha tal-kaz u d-dokumenti ezebiti, inkluz il-kunsens tal-Avukat Generali ai termini tal-Artikolu 370(4) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta’ Malta, kif ukoll illi waqt l-ezami taghhom ai termini tal-Artikoli 370(4), 390(1) u 390(2) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta’ Malta, l-imputati wiegbu illi ma kellhomx oggezzjoni illi l-kaz taghhom jigi trattat bi procedura sommarja, u dan wara li huma nghataw zmien xieraq biex iwiegbu ghal dan, kif ukoll illi mhumiex hatja tal-imputazzjonijiet mressqa fil-konfront taghhom;

Rat fis-seduta tat-30 ta’ Settembru 2013, il-Prosekuzzjoni rrimettiet ruhha ghall-provi li jinsabu fl-atti u rat ukoll in-nota ta’ sottomissjonijiet tad-difiza, ipprezentatha minnha fit-30 ta’ Ottubru 2013.

Ikkunsidrat:
Illi waqt il-pendenzi ta’ dawn il-proceduri, li nbdew meta l-imputati tressqu taht arrest fid-19 ta’ Novembru 1996, dahlu fis-sehh emendi fil-Kodici Kriminali rigwardanti l-ligi tal-preskrizzjoni. Dawn l-emendi fil-fatt dahlu fis-sehh fl-1 ta’ Mejju 2002, bis-sahha tal-Att Nru. III tas-sena 2002. Bis-sahha tal-imsemmi Att, gie mizjud sub-artikolu gdid ghall-Artikolu 687 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta’ Malta. Skond dan is-sub-artikolu:-

"*Iz-zmien ta' preskrizzjoni ghar-rigward ta' kull reat kriminali ghandu jkun sospiz mill-waqt li imputazzjoni u, jew att ta' akkuza jigu notifikati lill-persuna akkuzata jew imputata sa dak iz-zmien meta tinghata sentenza finali u definittiva fil-procedimenti li jkunu inbdew bhala rizultat ta' dik l-imputazzjoni jew att ta' akkuza*."

Illi dwar in-natura tal-istitut tal-preskrizzjoni, **il-Professur Sir Anthony Mamo** jghid hekk fin-noti tieghu[1]:

"*It may happen that prescription may commence to run under one law and become complete when a new law has already come into force. The most commonly accepted doctrine is that where the laws which succeed one another vary as to the conditions or effect of prescription, the same principle should apply, as govern the operation of substantive criminal law in the same circumstances, ie:*

(i) that the law in force at the time of the commission of the offence applies to the prescription which has commenced to run while the law was in force;

(ii) that nevertheless, the provisions of a subsequent law which comes into operation after the commencement of prescription apply retrospectively if they are more favourable to the defendant.

*Entrambi queste due disposizioni si riducono ad una formula sola: e cioe` che le leggi posteriori relative alla prescrizione si applicano anche alle prescrizioni cominciate prima della lora pubblicazione, quando il contenuto delle nuove determinazioni giuridiche sia piu` favorevole all'imputato (**Pessina**, op. cit. p. 393; cfr. also **Lucchini**, op. cit. p. 115, para. 104). The reason is that, although in our Code prescription is dealt with in Book Second which deals with Criminal Procedure, it is nevertheless, in its essence and practical operation really an institute of Substantive and not of Adjective Law: it relates not to the process or form of the proceedings but to their very purpose and subject-matter; it concerns the ends which the administration of criminal justice seeks not*

[1] *Notes on Criminal Procedure*, pagna 42.

to the means and instruments by which those ends are to be attained. Therefore while the general rule remains that a new law of procedure insofar as it regulates the form of the proceedings or the competence or jurisdiction of the Courts operates retrospectively so as to cover also proceedings in respect of offences committed under the old law, and this whether the new law is more or less favourable to the defendant, in the case of prescription, the new law does not operate retrospectively unless it is in fact more favourable to the accused. ***Rauter*** *thus writes: Il principio della non retroattivita della legge penale non si estende anche alla legge di procedura in quanto che questa regola* *il modo da seguire* *per l'applicazione della legge penale (ordinatorium litis). La nuova legge di procedura governa anche quelle cause che si riferiscono a fatti anteriori alla publicazione di essa; imperocche` in questa materia predomina il carattere della legge di ordine pubblico, che, nessuna disposizione di legge modifica, e* *legalmente parlando* *l'accusato non ha nessun vero interesse per venir giudicato seguendo piuttosto una forma che un' altra. Ma per tutto cio` che e` litis decisorium nelle leggi di procedura, come per esempio … la prescrizione del delitto ecc., la regola della non retroattivita` e` anche applicabile. (i.e. if the new law is less favourable to the accused).*"

Illi fis-sentenza taghha tat-2 ta' Mejju 1994, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Joseph Grima**, il-Qorti tal-Appell Kriminali, fil-waqt li ghamlet referenza ghan-noti tal-Professur Sir Anthony Mamo hawn fuq citati, qalet hekk:

"*9. F'materja kriminali, ghall-inqas, il-ligi procedurali hija min-natura taghha retroattiva. Jigifieri bhala regola, ghal dak li jirrigwarda procedura, il-ligi li ghandha tigi applikata hija dik in vigore fi zmien il-proceduri, minkejja li fi zmien il-kommissjoni tar-reat il-proceduri setghu kienu regolati b'ligi differenti. Dan huwa applikabbli irrispettivament minn jekk il-ligi precedenti kinitx izjed jew inqas favorevoli ghall-imputat.*

10. Il-ligi sostanzjali, ghall-kuntrarju, bhala regola, ma tapplikax retrospettivament. Ghandha tigi applikata l-ligi in vigore fid-data tal-kommissjoni tar-reat, sakemm ma tkunx inqas favorevoli ghall-imputat.

11. Fil-Kodici Kriminali, l-preskrizzjoni hija trattata fit-Tieni Ktieb intestata "Ligijiet ta' Procedura Kriminali." Ghalhekk jidher li l-ligi dwar il-preskrizzjoni ghandha titqies bhala ligi procedurali. Apparentement allura, a tenur tar-regola generali premessa fil-paragrafi 9 u 10 hawn fuq, kwantu ghall-preskrizzjoni ghandha tigi applikata l-ligi fis-sehh fi zmien il-procediment, anki retroattivament a rigward reat kommess f'data precedenti li fiha kienet in vigore ligi ohra.

12. B'danakollu l-ligi dwar il-preskrizzjoni, fl-essenza u fl-operazzjoni prattika taghha, realment hija istitut tal-ligi sostanzjali u mhux procedurali. Din il-ligi ma tirrigwardax il-process jew il-forma tal-proceduri, izda tirrigwarda l-iskop u l-oggett ta' dawn il-proceduri. Tirrigwarda l-fini li l-amministrazzjoni tal-gustizzja tfittex, u mhux il-mezzi li bihom dak il-fini ghandu jigi miksub. <u>Ghalhekk fil-kaz tal-preskrizzjoni, il-ligi recenti ma ghandhiex tigi applikata retroattivament. Ma ghandhiex tigi hekk applikata, jigifieri, sakemm ma tkunx aktar favorevoli ghall-imputat</u>.

Illi kemm il-darba il-Qorti ssib illi l-azzjoni kriminali hija preskritta, allura kull azzjoni kontra l-imputati tispicca u konsegwentement tispicca wkoll il-piena. Fil-kawza appena citata, il-Qorti tal-Appell Kriminali kompliet hekk:-

14. "*Din il-Qorti tikkondividi din l-opinjoni* (tal-Professur Anthony Mamo) *anke ghaliex thoss li, kuntrarjament ghall-opinjoni l-ohra*[2]*, hija konkordi mal-volonta` tal-legislatur espressa fl-artikolu 27 tal-Kodici Kriminali. Dan l-artikolu jghid li jekk il-piena stabbilita mil-ligi li tkun issehh fiz-zmien tal-kawza u dik li kienet issehh fiz-zmien li sar ir-reat ma jkunux xorta wahda, ghandha tinghata l-piena lanqas gravi. Ovvjament u "a fortiori", jekk skond xi wahda minn dawn il-ligijiet, l-att ta' l-imputat ma jkun soggett ghal ebda piena, ebda piena allura ma ghandha tinghata*".

Illi ghalhekk m'hemm l-ebda dubju illi stante illi r-reati allegatament kommessi mill-imputati sehhew fi zmien meta ma kinitx ghadha dahlet fis-sehh id-disposizzjoni tas-sub-artikolu (2) tal-Artikolu 687 tal-Kap. 9, ghandha tapplika dik il-ligi li kienet fis-sehh qabel l-imsemmija

[2] Il-Qorti hawnhekk kienet qeghda taghmel referenza ghal sentenza ohra tal-Qorti tal-Appell Kriminal fl-ismijiet **<u>Il-Pulizija vs Stephen Bondin</u>**, deciza fil-25 ta' Ottubru 1984.

emendi, liema ligi naturalment kienet izjed favorevoli ghall-imputati. Din il-konkluzjoni giet abbraccjata wkoll mill-Qorti tal-Appell Kriminali (sede Inferjuri) fis-sentenza taghha tal-25 ta' Marzu 2010, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Ramon Sant Hill**, fejn dik il-Qorti rriteniet hekk:

"*Ma hemmx dubju li l-emendi introdotti bl-Att III tal-2002 fuq imsemmija, ma japplikawx ghal kaz tal-appellant peress illi l-akkuzi jirrisalu qabel ma dahlet in vigore dik il-ligi.*

F'Awwissu tal-2001 kien biss l-artikolu 687 tal-Kodici Kriminali li kien jittratta l-kwistjoni tal-preskrizzjoni, f'liema kaz kienu d-decizjonijiet biss illi ma jaqghux bil-preskrizzjoni f'ebda zmien. Ma jghid xejn dwar il-procedimenti.

Ghalhekk f'dan il-kaz il-Qorti jidhrilha illi l-appellant ghandu ragun u l-akkuzi kellhom ikunu dikjarati preskritti…".

Ikkunsidrat ulterjorment:

Il-Qorti ser tghaddi issa sabiex tikkunsidra t-terminu ta' preskrizzjoni applikabbli ghaz-zewg imputazzjonijiet addebitati lill-imputati. Ai termini tal-Artikolu 694 tal-Kap. 9, il-preskrizzjoni hija applikata mill-qorti *ex officio* u l-imputat jew akkuzat ma jistax jirrinunzja ghaliha.

L-ewwel imputazzjoni

Illi r-reat ikkontemplat fl-ewwel imputazzjoni huwa fis-sens illi bhala Diretturi tal-kumpanija Aquatess Ltd., l-imputati importaw, immanifatturaw jew bieghu xorb mhux alkoholiku ghall-uzu u l-pussess lokali meta dak ix-xorb ma kienx ibbottiljat fi, jew imferra minn, kontenitur tal-hgieg li jista' jerga' jimtela u dan bi ksur tal-Avviz Legali 183 tal-1994. Din l-imputazzjoni tirreferi ghal '*dawn l-ahhar xhur*', meta c-*charge sheet* iggib id-data tad-19 ta' Novembru 1996, f'liema data fil-fatt l-imputati tressqu taht arrest quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti Istruttorja. Ghalhekk kemm din l-imputazzjoni, kif ukoll it-tieni imputazzjoni jirreferu ghall-ahhar xhur ta' qabel id-19 ta' Novembru 1996.

L-Avviz Legali 183 tas-sena 1994 gab fis-sehh ir-Regolamenti tal-1994 dwar il-Kontroll ta' Kontenituri ghal Xorb Mhux-alkoholiku u dan b'effett mill-1 ta' Jannar 1995[3]. Ai termini tar-Regolament 3 ta' dawn ir-Regolamenti "*Kummercjant ma jistax jimporta, jimmanifattura jew ibiegh xorb mhux-alkoholiku ghall-uzu u l-pussess lokali sakemm dak ix-xorb ma jkunx bottiljat fi, jew imferra minn, kontenitur tal-hgieg li jista' jerga' jimtela*".

Ir-Regolament 6 imbaghad, kien jipprovdi l-piena ghar-reati kkontemplati f'dawn ir-Regolamenti u cioe` illi "*Kull min jikser jew jonqos milli jikkonforma ruhu mad-disposizzjonijiet ta' dawn ir-regolamenti jkun hati ta' reat u jehel, meta jinstab hati, multa ta' mhux inqas minn Lm1,000 u mhux izjed minn Lm10,000 jew prigunerija ghal zmien mhux izjed minn sentejn, jew ghal dik il-multa u prigunerija flimkien*".
Illi ai termini tal-Artikolu 688 tal-Kap. 9, l-azzjoni kriminali taqa' bi preskrizzjoni:
"*(d) bl-gheluq ta' hames snin ghad-delitti suggetti ghall-piena ta' prigunerija ghal zmien ta' anqas minn erba' snin u mhux anqas minn sena.*"
Illi l-atti in kwistjoni gew allegatament kommessi mill-imputati matul l-ahhar xhur ta' qabel id-19 ta' Novembru 1996. Mill-atti jirrizulta illi l-imputati tressqu quddiem il-Qorti taht arrest fid-19 ta' Novembru 1996 u wara dik id-data, dehru ghas-segwenti udjenzi: fit-28 ta' Jannar 1997, fis-16 ta' Gunju 1997, fis-6 ta' Ottubru 1997, fit-3 ta' Dicembru 1997, fit-13 ta' Marzu 1998, fil-15 ta' Dicembru 1998, fl-20 ta' Marzu 2000, fit-12 ta' April 2000, fl-10 ta' Mejju 2000, fit-22 ta' Mejju 2000, fid-19 ta' Lulju 2000, fit-12 ta' Dicembru 2000, fid-19 ta' Jannar 2001, fis-27 ta' Marzu 2001, fid-29 ta' Mejju 2001, fid-9 ta' Lulju 2001, fl-10 ta' Ottubru 2001, fid-19 ta' Frar 2002, fil-15 ta' April 2002 u fil-5 ta' Gunju 2002.[4]

[3] Regolament 1(2) tal-istess Avviz Legali.
[4] Fis-seduta tal-21 ta' April 1997, il-kawza giet differita b'ordni tal-Qorti u l-verbal ma jindikax jekk l-imputati dehrux jew le. Fis-seduta tat-22 ta' Mejju 1998, il-kawza giet differita fuq talba, permezz ta' rikors, tal-imputat Joseph Ellul Sullivan, minhabba ragunijiet ta' safar. L-imputat l-iehor Andrew Ellul Sullivan lanqas ma deher. Is-seduta tal-4 ta' Settembru 1998 giet differita b'ordni tal-Qorti. Fis-seduta tas-7 ta' Ottubru 1998, il-kawza giet differita fuq talba tal-Ufficjal Prosekutur. Il-verbal ma jindikax jekk l-

Fis-seduti sussegwenti - u cioe` f'dawk tat-30 ta' April 2003, 9 ta' Gunju 2003, 10 ta' Ottubru 2003, 9 ta' Dicembru 2003[5], 3 ta' Frar 2004, 21 ta' Mejju 2004, 15 ta' Settembru 2004, 18 ta' Jannar 2005, 26 ta' April 2005, 28 ta' Gunju 2005, 25 ta' Ottubru 2005, 20 ta' Jannar 2006, 21 ta' Marzu 2006, 7 ta' Lulju 2006, 10 ta' Ottubru 2006, 9 ta' Jannar 2007, 17 ta' April 2007, 23 ta' Lulju 2007, 23 ta' Ottubru 2007, 27 ta' Novembru 2007, 20 ta' Frar 2008, 15 ta' April 2008, 10 ta' Gunju 2008, 14 ta' Ottubru 2008, 20 ta' Jannar 2009, 20 ta' Marzu 2009, 30 ta' Gunju 2009, 6 ta' Ottubru 2009, 18 ta' Dicembru 2009, 20 ta' April 2010, 15 ta' Gunju 2010 u 17 ta' Settembru 2010 - fil-waqt li whud mill-verbali jindikaw li ma deher hadd, ohrajn jghidu sempliciment illi l-kawza kienet qeghda tigi differita, minghajr ma jindikaw ghalhekk jekk l-imputati kienux prezenti jew le meta ssejhet il-kawza.

Illi kif inghad fis-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-7 ta' Novembru 2003, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Stephen Chetcuti et**, ghalkemm fuq punt differenti, izda waqt li dik il-Qorti, kienet qeghda tittratta dwar il-kontenut ta' verbal:

"*Ir-regola hi li dak li sehh quddiem qorti u li hu, jew li jista' jkun, ta' importanza, jigi registrat fil-verbal ta' dik l-udjenza. Sakemm ma jigix pruvat li dak li gie registrat fil-verbal ta' l-udjenza … gie registrat b'mod zbaljat jew*

imputati dehrux ghal din is-seduta. Fis-seduta tad-9 ta' Marzu 1999, l-imputati ma dehrux. Fis-seduta tal-4 ta' Gunju 1999, il-kawza giet differita stante illi Joseph Ellul Sullivan kien imsiefer. Ma giex indikat fil-verbal relattiv jekk l-imputat l-iehor deherx jew le ghal din is-seduta. Il-kawza giet differita wkoll fis-seduta tal-10 ta' Settembru 1999 u dan fuq talba tal-avukat difensur. Mill-verbal ma jirrizultax illi l-imputati dehru ghal dik is-seduta. Fis-seduta tas-26 ta' Novembru 1999, il-kawza giet differita fuq ordni tal-Qorti. Fis-seduta tat-28 ta' Marzu 2000, l-imputat Joseph Ellul Sullivan ma deherx wara li ntavola rikors fejn informa lill-Qorti li kien ser ikun imsiefer. L-imputat l-iehor ma deherx ukoll. Fis-seduta tal-10 ta' Marzu 2000, l-imputati ma dehrux izda gew esebiti riferti posittivi tan-notifika taghhom ghal din is-seduta. Fis-seduta tal-20 ta' Gunju 2000, il-kawza giet differita fuq talba tal-avukati difensuri u l-imputati ma dehrux. Fis-seduta tas-6 ta' Ottubru 2000, l-imputati ma dehrux izda giet esebita riferta posittiva fil-konfront tal-imputat Andrew Ellul Sullivan. Ir-riferta tal-imputat l-iehor tidher negattiva. Fis-seduta tat-22 ta' Novembru 2000, il-kawza giet differita fuq ordni tal-Qorti. Fis-seduta tas-27 ta' Novembru 2001, l-imputati ma dehrux. Fir-rigward tal-imputat Andrew Ellul Sullivan giet esebita riferta negattiva u fil-konfront tal-imputat l-iehor, l-Ufficjal Prosekutur kien sprovvist mir-riferta. Fis-seduta tal-15 ta' Ottubru 2002, l-imputati ma dehrux. L-imputat Andrew Ellul Sullivan ma kienx notifikat, fil-waqt illi l-imputat Joseph Ellul Sullivan kien notifikat. Lanqas ma dehru l-imputati fis-seduta tat-8 ta' Jannar 2003. L-imputat Andrew Ellul Sullivan ma giex notifikat, fil-waqt li l-mandat ta' arrest kontra Joseph Ellul Sullivan ma giex ezegwit.

[5] Mir-riferti esebiti f'din is-seduta jidher illi l-imputati ma gewx notifikati.

inkomplet … din il-Qorti necessarjament trid toqghod fuq il-verbal jew verbali li jkunu."

Illi fil-fehma ta' din il-Qorti, il-verbal ghandu jirrispekkja dak li jkun qieghed isehh matul il-kawza u la darba f'dawk il-verbali li ma jindikaw xejn hlief li l-kawza kienet qeghda tigi differita, ma jirrizultax illi l-imputati fil-fatt kienu qeghdin jidhru, din il-Qorti ma tistax tassumi illi l-imputati kienu qeghdin jidhru ghall-kawza jew izjed u izjed li kienu notifikati biex jaghmlu dan, *multo magis* meta lanqas ma gew prezentati r-riferti relattivi.

Dan ir-ragunament tal-Qorti isib ukoll konfort fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali tas-27 ta' Settembru 2012 (App. Kriminali Nru. 451/2010). F'dak il-kaz, l-Avukat Generali ssottometta illi f'numru ta' seduti, ghalkemm ma kien hemm xejn fil-verbali li jindika li l-imputat kien prezenti, madankollu lanqas kien hemm indikat li kien assenti. In oltre kien deher l-Avukat tal-appellat u ghalhekk, skond l-Avukat Generali f'dak il-kaz, l-appellat zgur li kien mgharraf bl-istess udjenzi, ghaliex altrimenti ma kienx jinkariga lill-Avukat imqabbad minnu sabiex jidher f'ismu u l-istess Avukat ma kienx jiehu l-briga li jidher ghall-klijent tieghu. Skond l-appellant, l-appellat issottometta lilu nniffsu, tramite l-Avukat ta' fiducja tieghu, ghall-gurisdizzjoni tal-Qorti u d-digrieti u d-decizjonijiet taghha. F'dan ir-rigward il-Qorti qalet hekk:-

"*Bir-rispett kollu il-Qorti ma taqbilx ma' dan l-argument. Jibda biex jinghad, illi l-obbligu tal-prosekuzzjoni huwa li jinnotifika lill-akkuzat ghal kull differiment illi jkun hemm quddiem il-Qorti Kriminali sakemm ma jirrizultax fil-verbal precedenti li l-Qorti tkun innotifikatu hi stess bis-seduta li jkun imiss. Fl-ebda wahda mid-differimenti li saru f'din il-kawza ma rrizulta dan it-tip ta' notifika. Meta akkuzat ma jidhirx il-Qorti, il-Prosekuzzjoni hija obligata illi tesebixxi r-riferta halli l-Qorti tkun taf x'mizuri ghandha tiehu, d-dehra ta' l-avukat li jitlob diferiment mhijiex notifika skont il-Ligi u lanqas ma tfisser illi l-klijent ikun inkariga lill-avukat biex jidhirlu …*

Ghalhekk id-dehra ta' l-avukat waqt seduta ma jfissirx illi l-akkuzat ikun gie notifikat ghal dik is-seduta, l-ahjar prova hija dejjem ir-riferta. Izda l-Qorti ma tistax tassumi xejn u ma tistax tiddeduci n-notifika ta' l-akkuzat sempliciment bil-presenza ta' l-avukat waqt is-seduta … Fil-waqt illi jista'

jkun illi l-akkuzat kien qed ikun notifikat ma hemm l-ebda prova ta' dan u minkejja illi kien qed jidher l-avukat u qed jitlob id-differiment biex tikkawtela l-posizzjoni taghha l-Proskeuzzjoni ghandha dejjem tesebixxi r-riferta xorta wahda.
…F'Awla kriminali ma tista' tiddeduci xejn hlief illi ma hemmx prova illi l-appellat kien qed ikun notifikat ghal dawn id-differiment kollha, l-presenza ta' l-avukat tieghu mhijiex bizzejjed u ma tistax tassumi illi kien inkariga lill-avukat biex jidher ghan-nom tieghu …".
F'dan il-kaz, ma jirrizultax illi l-imputati kienu qeghdin jidhru ghas-seduti mizmuma bejn it-30 ta' April 2003 u s-17 ta' Settembru 2010 u wisq inqas jirrizulta illi huma kienu qeghdin jigu notifikati mill-prosekuzzjoni sabiex jidhru ghal dawn is-seduti. Konsegwentement ghaddew izjed minn hames snin bejn notifika u ohra.

Jirrizulta car ghalhekk illi l-ewwel imputazzjoni addebitata lill-imputati hija preskritta.

<u>It-tieni imputazzjoni</u>

Illi l-imputati gew akkuzati wkoll talli matul dawn l-ahhar xhur (ta' qabel id-19 ta' Novembru 1996), bhala persuni fil-kummerc jew fin-negozju, applikaw deskrizzjoni kummercjali falza ghal xi oggetti jew ipprovdew jew offrew li jipprovdu xi oggetti li ghalihom hija applikata deskrizzjoni kummercjali falza bi ksur tal-Artikolu 3 tal-Kap. 313 tal-Ligijiet ta' Malta.
Skond l-Artikolu 18(1) tal-Kap. 313 tal-Ligijiet ta' Malta, il-piena applikabbli ghar-reat odjern hija dik ta' multa ta' mhux inqas minn mitejn, tnejn u tletin Euro u erbgha u disghin centezmu (€232.94), izda mhux izjed minn elf, mija, erbgha u sittin Euro u sitta u disghin centezmu (€1,164.96) jew prigunerija ghal zmien ta' mhux izjed minn sitt xhur jew dik il-multa u prigunerija flimkien. Jidher illi l-piena applikabbli ghal dan ir-reat baqghet l-istess mis-sena 1996 ossia fid-data tal-allegat reat. Minn harsa lejn l-Att originali ossia l-Att XXII tas-sena 1986, jirrizulta illi l-Artikolu 18 ta' dak l-Att fil-fatt kien jikkontempla piena ta' multa ta' mhux inqas minn mitt lira Maltija, izda mhux izjed minn hames mitt lira Maltija jew prigunerija ghal zmien ta'

mhux izjed minn sitt xhur jew dik il-multa u prigunerija flimkien. Dan l-Att gie sussegwentement emendat bl-Att XXVIII tas-sena 1994 jew l-Att ta' l-1994 dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur, li madankollu, ma jikkontempla l-ebda emenda fir-rigward tal-Artikolu 18 imsemmi.
Illi ai termini tal-Artikolu 688 tal-Kap. 9, l-azzjoni kriminali taqa' bi preskrizzjoni:
"*(e) bl-gheluq ta' sentejn ghad-delitti suggetti ghall-piena ta' prigunerija ghal zmien ta' anqas minn sena, jew tal-multa jew ghall-pieni tal-kontravvenzjonijiet.*"
Kif inghad izjed il'fuq stante li ma jirrizultax illi l-imputati kienu qeghdin jidhru ghas-seduti mizmuma bejn it-30 ta' April 2003 u s-17 ta' Settembru 2010 u wisq inqas jirrizulta illi huma kienu qeghdin jigu notifikati mill-prosekuzzjoni sabiex jidhru ghal dawn is-seduti, dan ifisseri illi ghaddew izjed minn sentejn bejn notifika u ohra.

Ghaldaqstant anke it-tieni imputazzjoni addebitata lill-imputati hija preskritta.

Konkluzjoni
Ghal dawn il-motivi, il-Qorti qeghda tiddikjara l-imputazzjonijiet migjuba fil-konfront tal-imputati bhala preskritti u qeghda tilliberahom minn kull imputazzjoni u htija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------